

(המשך מעמוד 29)

חקירתה במצ"ח הגיע אלי הקצין, שליח מטעמו של יומי, שאמר לה כי המפקד קורא לה כיוון שברצונו להטיל עליה עבודה מסוימת. לדבריה פגש בה יומי קודם בחדר מבטיסי צה"ל, היא משכה את תשומת ליבו, הוא חקר מי היא ואחר-כך שלח את הקצין אליה.

לפי גירסתה, כדי לבצע את העבודה ושהטיל עליה יומי, היא היתה צריכה לנסוע עימו במכוניתו. הוא ניצל את הרעב והתאבדות, וניסה לאנוס אותה. הוא הפשט אותה בכוח, השתמש בכוח רב שהשאיר בה סימנים, כדי לאנוס את תה. הסמלת מודה כי בסופו של דבר לא קיים איתה יומי, גם על-פי גירסתה, מגע מיני של ממש אלא רק "כמעט". אותה סמלת מתגוררת בגפה בדירה באזור תל-אביב, ואילו מישפחה מתגוררת בעיר-רמת-השרון, הרחק מתל-אביב. ההחלטה עצמה מודה כי היא באה מרקע של "מישפחה פרימיטיבית" וזו היתה גם לדבריה. הסיבה שבגללה נזכרה רק אחרי שנה וחודשיים להתלונן על ברקאי, "פחד-תי" סיפורה לח"כ שולמית אלוני, מי שהביאה את תלונתה בפני הגורמים הרצבאים, ש.המישפחה שילי תעשה נקמה במפקד. פחדתי שהם יחפשו אותו ויהרגו אותו".

לאותה סמלת היו גם סיבות נוספות להסביר בהן מדוע לא התלוננה על אותו הזמן. "פחדתי שיהיו לחצים, ובסוף לא ייצא שום דבר מהתלונה שלי. גם פחדתי שיגלו את השם שלי וזה יתפרסם, ואז תהיה לי בושה גדולה".

"יד לפה!" במיצות הרמטכ"ל

י כורים לחיות, גם כמונן, הסברים נוספים לכך שתלונתה של הסמלת באה אחרי תקופה כה ארוכה. בפיה של

חקירה ראשונה מסוגה מאז הוקם צה"ל — ואחר-כך הגישו את מסקנותיהם לפרקליט הצבאי הראשי. המסקנה: יש מקום להעמיד את האלוף בראשית לדין. הפרקליט הצבאי הראשי התייעץ עם הרמטכ"ל ועם שר-הביטחון, והללו החליטו להעמיד את יומי לדין. עור וייצמן היה זה שהחליט להשעות את מפקד חיל-הים עד למישפט עצמו. על יומי נאסר לדבר. מלבד פקודות המטכ"ל החמורות החלות על התראיינות לכליית-הקשר, הוא נקרא אל הרמטכ"ל שאסר עליו להגיב, בדרך כלשהי, גם באוזני חבריו. יומי, כחייל ממושמע, נשמע גם לפקודה זו.

במקום שלא הצליחו הנאצים

ע ד שיתכנס בית-הדין המיוחד של מישפטנים, ושתכרו יקבלו דרגות ייצוג של אלוף כדי שיוכלו לשפוט את יומי, ועד שיחליט בית-הדין אם יומי אומנם ניסה לאנוס או שהסמלת מעלילה עליו עלילת-שואא. הטיל על עצמו יומי שתיקה מוחלטת בנושא. הוא החל כבר נושא את העונש, יחד עם מישפחתו, עוד לפני שהתברר בכלל אם העונש מגיע לו ואם המעשה המיוחס לו אכן נעשה. אולם רפול לא אסר על ידידיו של יומי לדבר, ואלה טוענים כי הסמלת משקרת. בית-הדין מישפט הצבאי יקבע את נכונות האשמותיה של הסמלת, או שהיא מעלילה עלילת-כזב. אולם מה שברור כבר עתה הוא שחיילת שחורת-שער, צנומה ונמוכת-קומה, הצליחה לעשות מה שלא הצליחו לעשות הנאצים, השילטונות הבריטיים הי מצרים, מעמקי הים והגורל, שכולם הלמו ביומי בתקופה זו או אחרת של חייו. אותה סמלת הצליחה, כבר בשלב זה של הפרשה, להנחית עליו מכה עזה. למרות העמי-דת-הפנים שלו בימים אלה, קשה להניח

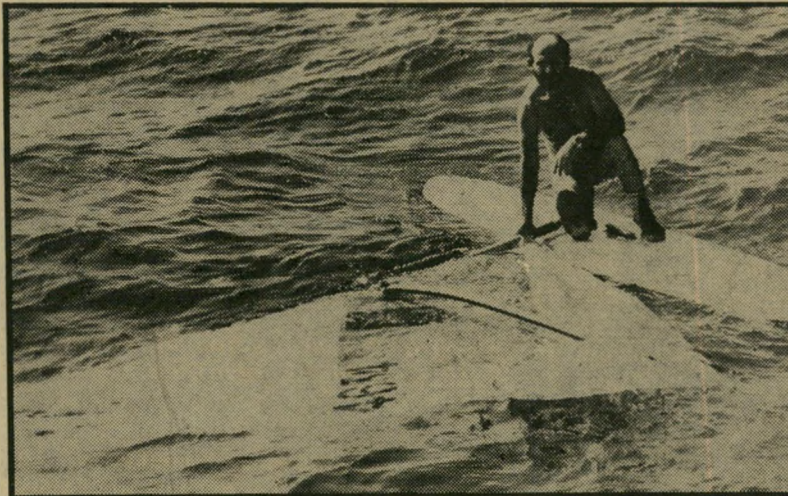
בומי. מאותו רגע היו דרכיהם של יומי ו-בומי מקבילות זו לזו. כאשר בומי מפקד אך במעט אחר אחיו הבכור, ולשניהם אהבה משותפת אחת: הים. בשנת 1955 התגייס יומי לצה"ל, והיה חבר גרעין הנח"ל הימי נחשולים. הוא סיים בהצטיינות קורס-חובלים, ומונה שניתיים לאחרי-מכן כסגן מפקד ספינת-טורפדו די אילת, ואחר-כך כקצין-המיבצעים של הרשיטת באילת. ב-1957 הוא פנה לצוללות, אחיו בומי מיהר אחריו, אולם רק שנה אחרי-כך איפשר יוחאי בן-גורן, מי שהיה אז מפקד חיל-הים, גם לבומי להיכנס למסלול הצוללות, ולעקוב שוב אחר אחיו. אחרי שהיה כבר סגן-המפקד בצוללת רהב, נשלח יומי בשנת 1967 לסקוטלנד, לעבור את הקורס הראשון של מפקדי צוללות של חיל-הים הישראלי שנערך שם. יחד איתו היה גם בומי, שיועד להיות סגן ואחר-כך מפקד הצוללת דקר. כשר השניים היו בסקוטלנד הגיעה אליהם ידיעה שאביהם לקה בהתקף-לב, ונפטר. יומי, שלמרות דמותו הקשוחה, הליכוד תיו המחוספסות, הוקן והקרתח המשווים לו דמות של אישיים נוקשה, הוא איש רגיש, היתה זו מכה כבדה עבורו. הוא אהב את אביו, אהב את הבית המטופח שבו גדל בגבול יפו — בתיים, אהב את ערבית השבת שבהם היתה המישפחה מתכנסת מול הרדיו והאב היה שר יצירות מוסיקאיות שלמות שנוגנו באותה עת ברדיו. בעוד הוא ובומי יושבים מרוכזים, כמו בקונצרט, לגבי יומי, אביו ואמו היו ערך מקודש, החשוב ביותר בחייו.

גיבוי חיל למפקד

י ומי חזר לארץ ומונה מפקד הצוללת לויתן. אחיו צורף לצוות דקר, שהיה תה צריכה לחזור ארצה כעבור זמן. הוא היה צריך לקבל את הפיקוד עליה חודשים אחדים אחרי-כך. הידיעה על היעלמה של הרדק הגיעה אל יומי כאשר ישב בבסיס-האם שלו בחיפה. עוד לפני שקיבל את הפקודה, יצאה הלווייתן ללב-ים לחפש את הדקר. כעבור שבוע נכנסה הלווייתן לי נמל חיפה כדי לתדלק, יומי מיהר לביתה של אשת אחיו, חוה, מאוחר יותר סיפרה חוה: "יומי לא אמר לי אז שהעסק אבוד, אבל אני הבנתי בעצמי. כל מה שהיה איכפת לו אז זה שאני אהיה משוכ-נעת שבדקר מתו בבת-אחת, ולא סבלו". הים התאכזר אל יומי ואל אמו, ש-איבדה בעל וכן בתוך כמה חודשים. ארי לם יומי המשיך לאהוב את הים, והמשיך לחיות איתו ובו. שנה אחרי-כך הוא מונה מפקד זירת ים-סוף, ושנתיים מאוחר יור-תר מפקד הבסיס הגדול באשדוד. שנת 1971 היתה החשובה ביותר בקארי-יירה של יומי. הוא מונה מפקד פלגת ספינות-טילים בחיפה, ושנתיים אחרי-כך מפקד שיטת ספינות-טילים. בתפקיד זה מצאה אותו מילחמת יום-הכיפורים. תחת פיקודו היסלה השייטת שבע ספינות-טילים של חיל-הים המצרי בקרבות "נקיים ו-מהירים". איש מחייליו של יומי אפילו לא נשרט, תופעה נדירה ביותר במילחמת יום-הכיפורים. כל אחד מהקצינים והמל-חים שהשתתפו בקרבות שהנהיג יומי מור-כו, עד היום, להישבע במפקד שלו. לכל ברור כי היה זה יומי שהביא לאחד הי ניצחונות הגדולים של צה"ל במילחמת יום-הכיפורים, והוא הפך בן-לילה אגדה בחיל-הים — אגדה שהאפילה אפילו על זו של יוחאי בן-גורן, שזכה בתואר גיבור ישראל במילחמת-השחרור.

גם צה"ל הכיר באומץ-ליבו של יומי בקרבות מילחמת יום-הכיפורים. שנה לי אחרי-מכן העניק לו הרמטכ"ל, בטכס צנוע, את עיטור-המופת. מאותו רגע נסללה דרכו של יומי לתפי-קיד הבכיר ביותר שאליו יכול לשאוף: מפקד חיל-הים. קצין אחר, שהתחרה עימו על התפקיד, תת-אלוף שבתאי לוי, פרש מהמירוץ ומצ"ח'ל משהתברר כי יומי גבר עליו. ביולי 1974 הוא מונה כסגן מפקד חיל-הים, ושנה אחרי-כך מפקד החיל. בקרב חבריו ופיקודיו בחיל הים היתה דמותו של יומי שנויה במחלוקת עד ליום הראשון האחרון. החיפוס, המלים הגסות שבהן נהג להשתמש לעיתים קרובות מדי והגישה הישירה, גם כאשר משוה מצא מדי בעניניו ובעיקר כשנוף, הקימו לו מיספר ניכר למדי של שונאים. חבריו, לעומת זאת, ביניהם אלה ששירתו תחת פיקודו תחת אש, נשארו נאמנים לו.

שני הכינויים, יומי ובומי, שכיחים ברומניה.

ברקאי אחרי ששירתו התהפכה בתחרות שתי אהבות: האשה והים

שאחרי סיום הפרשה יהיה זה עדיין אותו יומי מחיל-הים.

המישפחה — ערך מקודש

י ומי נודד בבוקרשט, רומניה, בי-שנת 1935. אחרי הכיבוש הגרמני, הור-כל אביו משה, שהיה מנהל-השבונות בבוקרשט, למחנה-הכפייה ואמו, רחל, גידלה אותו ואת אחיו הצעיר אברהם ("בומי"). האוניה שבה עלתה המישפחה בת ארבע הנפשות לישראל נתפסה על-ידי משחתת בריטית, ונוסעיה הובלו למחנה בקפריסין. כל תושבי אותה תקופה במחנה זוכרים את האיהל של מישפחת בורסוק, הוא שם-מישפחתו של יומי לפני שהוחלף ב-ברקאי. היה זה האוהל הקני ביותר, ש-היה מוקף מיטש מצוחצח תמיד ובתוכו שולחן שבערבי-שבת הונח עליו סדין לבן והודלקו שני נרות. אנשי המחנה בקפריסין זוכרים היטב גם את תפילת אותה ומסיבת בריהמיצוה שערך הי זוג בורסוק, בתנאי המחנה הקשים. לבנם יומי, היתה זו הגיגה למחנה כולה, וכל אחד מיושבי חש או כאילו הכניס את בנו שלו בעול המיצוה.

עם קום המדינה הגיעה המישפחה לי-ארץ. יומי הצטרף מייד לפלוגת המית של הפועל. שנה אחרי הצטרף אליה גם

(המשך מעמוד 32)

עברו דרך פרס, שהסכימה לקבלם כפלתי-טים מדיניים. המלך סירב למסרם חזרה לעיראק, כשביקש זאת יורש-העצר העיר-ראקי עבד-אל-איללה בביקורו בטהראן. שני שבועונים יהודיים (סיני ועאלם יהוד) הופיעו באופן גלוי והטיפו לצינונות ולעליה לישראל.

עם הקמת המדינה, הכירה בה איראן של השאהינשא כבעובדה קיימת, ושלחה את הציר שלה לעיר תל-אביב. צירות זו נסגרה כשהצביעה ישראל באו"ם נגד פרס של מודק, בעניין הלאמת הנפט. היחסים בין שתי המדינות התהדקו עם שובו של השאה לכסאו. מדריכים חקלאיים הגיעו מפעם לפעם לפרס, מאות אלפי אפרוחים של תרנגולות לגורון הועברו במטוסי אל-על לגידול בחוות פרס.

עזרה רפואית הגיעה לפרס בכל פעם שנפגע איזור כלשהו מפעריטבע, ואחרי הרעש בחבל-קאזווין החלו הישראלים הופ-כים שם תושבי-קבע כמומחים לחקלאות. בראשם עמד לובה אליאב.

המלך הששי

ה שבוע חלה רגיעה בפרס. העוצר הוסר, וחלק רב מהשיריוניות שסיירו יומם ולילה ברחובות הבירה ובערים אחרות, שב לבססיו, מילבד יחידות צבא, שהוצבו ליד מילכלות שונות שהיו מוקדי הפגנות.

אולם ביום-הצבא שנערך השבוע, כאשר טורי רגלים וטאנקים עברו ברחובות הביר-רה, חשש השאה לצאת מארמונו ולקבל את המיסדר — זו הפעם הראשונה.

יותר ויותר מתבהר כי היתה אמת כי נבואתו של המלך פארוק, כשנשאל אם יש עתיד למלכים בעולם, השיב, כי בשנת 1980 ייתרו רק המישה מלכים: ארבעת מלכי הקלפים והמלכה הבריטית.